

Standardy oraz procedury ochrony dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością przed krzywdzeniem

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników zatrudnionych w Ośrodku Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczym w Jabłonce (OREW) jest działanie dla dobra każdej Osoby z niepełnosprawnością i w jej najlepszym interesie. Pracownicy traktują Osobę z niepełnosprawnością z szacunkiem oraz uwzględniają jej potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przez rodziców/ opiekunów oraz pracowników wobec Osoby z niepełnosprawnością przemocy w jakiegokolwiek formie. Pracownicy realizując cele Placówki działają w ramach obowiązującego prawa, statutu OREW, wprowadzonych regulaminów oraz powierzonych im kompetencji określonych w zawartych indywidualnych umowach oraz zakresach czynności.

Metody wychowawcze stosowane w OREW

1. W OREW stosowana jest Pozytywna dyscyplina - metoda wychowawcza oparta na wzajemnym szacunku oraz wspieraniu Osoby z Niepełnosprawnością w zrozumieniu jej potrzeb i motywów działania, a także rozwijanie umiejętności radzenia sobie z trudnymi sytuacjami wynikającymi z braku zaspokojenia tych potrzeb.
2. W OREW mogą być stosowane pozytywne konsekwencje - nagrody w celu wzmacniania pozytywnych zachowań oraz konsekwencje negatywne.
3. W pierwszej kolejności pracownicy zwracają uwagę i podkreślają naturalne konsekwencje działania np. zepsułeś konkretną pomoc do zajęć - nie będziesz miał na czym pracować; dokuczysz koledze/koleżance – on/ona nie chce się z Toba bawić itp.
4. Nagrodę może stanowić: pochwała indywidualna, pochwała na tle grupy, nadanie przywileju, pochwała do rodzica/opiekuna prawnego.
5. W celu wyeliminowania negatywnych zachowań, które mogą być niebezpieczne dla Osoby z Niepełnosprawnością lub innych osób, mogą być podejmowane szczególne środki będące konsekwencjami negatywnych zachowań.

6. Konsekwencją negatywną może być: odsunięcie od zajęć czy zabawy, zmiana aktywności, zwrócenie uwagi, odebranie przywileju.

7. Konsekwencje są stosowane z uwzględnieniem praw Osoby z Niepełnosprawnością i poszanowaniem jej godności.

8. Przy zastosowaniu zarówno konsekwencji pozytywnej, jak i negatywnej w OREW zachowane są zasady:

1) Osoby z Niepełnosprawnością znają na miarę swoich indywidualnych możliwości zasady obowiązujące w grupie;

2) wiedzą na miarę swoich indywidualnych możliwości jakie zachowania są zakazane i wiedzą z jakimi konsekwencjami się one wiążą;

3) nauczyciel zawsze wyraża sprzeciw, czy ocenę wobec zachowania, a nie wobec Osoby z Niepełnosprawnością;

4) nauczyciel wyraża swoje oczekiwania wobec dalszego postępowania Osoby z Niepełnosprawnością i naprawienia skutków negatywnego działania;

5) nauczyciel pokazuje Osobie z Niepełnosprawnością metody, sposoby radzenia sobie w podobnych sytuacjach bez naruszania obowiązujących norm;

9. Nauczyciele są zobowiązani do zapoznania wychowanków oraz rodziców/opiekunów prawnych Osób z Niepełnosprawnością ze stosowanymi w OREW metodami wychowawczymi.

§ 1.

Ilekoć w niniejszym dokumencie, bez bliższego określenia, jest mowa o:

1. Pracowniku - Pracownikiem OREW jest osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę lub umowę cywilno - prawną, wolontariusz, praktykant, stażysta.

2. Wolontariuszu - osoba, która dobrowolnie i bez wynagrodzenia podejmuje działania na rzecz OREW.

3. Praktykacie - student/ka studiów pedagogicznych skierowany przez uczelnię do odbycia praktyk w OREW w Jabłonce.

4. Stażyście - osoba, która podejmuje staż pracy w porozumieniu z Powiatowym Urzędem Pracy.

5. Osobie z niepełnosprawnością – jest nim wychowanek/uczeń OREW oraz szeroko ujmując definicję dzieci korzystające w Placówce z zajęć wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka.

6. Opiekunem Osoby z niepełnosprawnością jest osoba uprawniona do reprezentacji i stanowienia o Niej w szczególności jej przedstawiciel ustawowy (rodzic/opiekun prawny) lub inna osoba uprawniona do reprezentacji na podstawie przepisów szczególnych lub orzeczenia sądu (rodzina zastępcza).

7. Zgoda opiekuna Osoby z niepełnosprawnością oznacza zgodę obydwu opiekunów Osoby z niepełnosprawnością. Jednak, gdy brak porozumienia między opiekunami należy poinformować ich o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd.

8. Jako dane osobowe rozumie się wszystkie informacje dotyczące Osoby z niepełnosprawnością uczęszczającej do OREW umożliwiające identyfikację konkretnej Osoby.

9. Przez krzywdzenie Osoby z niepełnosprawnością należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego na szkodę tej Osoby przez jakąkolwiek osobę. Krzywdzeniem jest:

a) Przemoc fizyczna - jest to celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne.

b) Przemoc emocjonalna - to powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie, wciąganie Osoby z niepełnosprawnością w konflikt osób dorosłych, manipulowanie nią, brak odpowiedniego wsparcia, uwagi i miłości, stawianie Osobie z niepełnosprawnością wymagań i oczekiwań, którym nie jest w stanie sprostać.

c) Przemoc seksualna - to angażowanie Osoby z niepełnosprawnością w aktywność seksualną przez osobę dorosłą. Wykorzystywanie seksualne odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np. dotykanie, współżycie) oraz zachowania bez kontaktu fizycznego (np.

pokazywanie materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm). Przemoc ta może być jednorazowym incydem lub powtarzać się przez dłuższy czas.

d) Zaniechanie - to niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych Osoby z niepełnosprawnością przez rodzica lub opiekuna prawnego, nie zapewnienie mu odpowiedniego jedzenia, ubrań, opieki medycznej, bezpieczeństwa, brak dozoru nad wypełnianiem obowiązku szkolnego.

10. Osoby odpowiedzialne za wprowadzenie, przestrzeganie i ewaluację standardów oraz procedur ochrony dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością przed krzywdzeniem przez dorosłych i zapewnienia im bezpieczeństwa to dyrektor OREW oraz wszyscy pracownicy pracujący w OREW. Wyznaczeni przez dyrektora OREW pracownicy sprawujący szczególny nadzór nad realizacją standardów oraz procedur ochrony dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością przed krzywdzeniem w OREW:

1) Marta Fitak

2) Kinga Kowalik

3) Grażyna Walkosz-Kleta

§ 2.

1. Pracownicy posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia Osób z niepełnosprawnością i monitorują sytuację i ich dobrostan.
2. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka pracownik ma obowiązek zgłoszenia tego do dyrektora OREW, który podejmuje stosowne działania, w tym przedstawia rodzicom/opiekunom prawnym dostępną ofertę wsparcia.

§ 3.

1. Rekrutacja nauczycieli odbywa się w sposób ustalony w PSONI wraz z obowiązkiem weryfikacji kandydata do zatrudnienia w Centralnym Rejestrze Orzeczeń Dyscyplinarnych oraz w Rejestrze Sprawców Przepaństw na tle Seksualnym.

2. Rekrutacja pracowników administracji i obsługi odbywa się w sposób ustalony w PSONI wraz z obowiązkiem weryfikacji kandydata do zatrudnienia w Rejestrze Sprawców Przepęstw na tle Seksualnym.

§ 4.

Pracownicy mają znać i stosować zasady bezpiecznych relacji z Osobą z Niepełnosprawnością ustalone w OREW na podstawie obowiązujących przepisów prawa, statutu, regulaminu pracy i innych przepisów wewnętrznych, a w szczególności:

- 1) relacja z Osobą z Niepełnosprawnością powinna być profesjonalna, komunikaty bądź działania wobec Osób z Niepełnosprawnością powinny być odpowiednie do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i zrozumiałe dla konkretnej Osoby, do której są kierowane;
- 2) nie wolno w obecności Osoby z Niepełnosprawnością niestosownie żartować, używać wulgaryzmów, wykonywać obraźliwych gestów, wypowiadać treści o zabarwieniu seksualnym, przemocowym;
- 3) kontakty z Osobą z Niepełnosprawnością powinny być nacechowane szacunkiem, cierpliwością, życzliwością, dbałością o bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne konkretnej Osoby i pozostałych Osób uczestniczących w zajęciach w OREW;
- 4) nie wolno stosować przemocy fizycznej, chyba że jest to niezbędne w sytuacji, w której Osoba z Niepełnosprawnością zagraża sobie lub innym;
- 5) nie wolno stosować gróźb;
- 6) należy dbać o poufność i ochronę informacji dotyczących Osoby z Niepełnosprawnością.

§ 5.

W przypadku powzięcia przez pracownika podejrzenia, że Osoba z Niepełnosprawnością jest krzywdzona, pracownik ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji osobom odpowiedzialnym za koordynację standardów oraz procedur ochrony dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością przed krzywdzeniem lub dyrektorowi OREW.

§ 6.

1. Osoba wskazana w § 5 wzywa opiekunów Osoby z Niepełnosprawnością której krzywdzenie podejrzewa oraz informuje ich o podejrzeniu.

2. Wychowawca grupy lub psycholog powinien sporządzić syntetyczny opis sytuacji w OREW i rodzinnej Osoby z Niepełnosprawnością na podstawie rozmów z tą Osobą, nauczycielami i innymi specjalistami pracującymi z daną Osobą oraz rodzicami/opiekunami prawnymi. W opisie powinny znaleźć się w szczególności takie informacje jak: kogo dotyczy sytuacja, badany problem, ustalenia, podjęte kroki, osoby zaangażowane.
3. Jeśli z analizy sytuacji wyniknie konieczność podejmowania dodatkowych działań, wychowawca grupy lub psycholog przygotowuje plan pomocy Osobie z Niepełnosprawnością.
4. Plan pomocy powinien zawierać wskazania dotyczące podjętych działań w celu zapewnienia Osobie z Niepełnosprawnością bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji i zapewnienia możliwego wsparcia, jakie zaoferuje się Osobie z Niepełnosprawnością.
5. W przypadku drobnych incydentów, gdy ryzyko powtarzalności sytuacji jest nieznaczne, dokonuje się stosownych wpisów w dokumentacji psychologa, pedagoga lub innych nauczycieli/specjalistów związanych z daną sytuacją.

§ 7.

1. W przypadkach dotyczących wykorzystywania seksualnego oraz znęcania się fizycznego i psychicznego nad Osobą z Niepełnosprawnością dyrektor powołuje zespół interwencyjny w skład którego mogą wejść: pedagog, psycholog, wychowawca oraz inni członkowie mający wiedzę o krzywdzeniu Osoby z Niepełnosprawnością lub o Osobie z Niepełnosprawnością.
2. Dyrektor oraz osoby przez niego upoważnione mogą złożyć zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę Osoby z Niepełnosprawnością, jeśli sytuacja wymaga natychmiastowych działań.
3. Dyrektor lub osoby przez niego upoważnione, na podstawie zgromadzonych informacji dotyczących sytuacji Osoby z Niepełnosprawnością, mogą złożyć zawiadomienie do sądu opiekuńczego lub mogą wszcząć procedurę Niebieskiej karty;
4. Zespół interwencyjny sporządza plan pomocy Osobie z Niepełnosprawnością, na podstawie opisu sporządzonego przez członków zespołu i uzyskanych informacji.
5. Plan, o którym mowa w ust. 4, jest konsultowany z rodzicami/opiekunami prawnymi w celu włączenia ich do współpracy na rzecz zmiany w sytuacji Osoby z Niepełnosprawnością.

§ 8.

1. W OREW uznając prawo Osoby z Niepełnosprawnością do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia się ochronę wizerunku Osoby z Niepełnosprawnością i najwyższe standardy ochrony danych osobowych zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i przepisami wewnętrznymi.
2. Pracownikom nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku Osoby z Niepełnosprawnością (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) na terenie placówki bez pisemnej zgody opiekuna.
3. Pracownikom OREW nie wolno udostępniać przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do opiekuna Osoby z Niepełnosprawnością, bez wiedzy i zgody tego opiekuna.

§ 9.

1. OREW podejmuje działania zabezpieczające Osoby z Niepełnosprawnością przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju zapewniając dostęp do internetu podczas planowych zajęć pod nadzorem nauczyciela.
2. Nauczyciel prowadzący zajęcia ma obowiązek okresowego informowania Osoby z Niepełnosprawnością o zasadach bezpiecznego korzystania z internetu.
3. OREW zapewnia dostęp do materiałów edukacyjnych, dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu oraz prowadzi zajęcia w w/w tematyce dla Osób z Niepełnosprawnością.

§ 10.

1. W statucie są opracowane prawa i obowiązki Osób z Niepełnosprawnością, w tym zasady zachowania ich obowiązujące.
2. W ramach pracy wychowawczej zasady bezpiecznego zachowania omawia się kompleksowo na zajęciach, a także sytuacyjnie w miarę potrzeb.
3. Zachowania niedozwolone w relacjach między Osobami z Niepełnosprawnością to w szczególności: przemoc fizyczna, agresja słowna, niszczenie cudzej własności, wymuszenia, itp.

§ 11.

1. Osoby odpowiedzialne za szkolenie personelu w zakresie stosowania standardów to dyrektor lub psycholog oraz pracownicy odpowiedzialni za wdrażanie standardów oraz procedur ochrony dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością przed krzywdzeniem.

2. Dyrektor OREW w szczególności:
 - 1) przekazuje informacje prawne oraz nadzoruje przestrzeganie ustalonych standardów;
 - 2) monitoruje przepływ informacji o standardach obowiązujących w OREW do rodziców, Osób z Niepełnosprawnością i pracowników;
 - 3) organizuje w miarę potrzeb i możliwości szkolenia z ekspertami zewnętrznymi.
3. Dyrektor lub psycholog w szczególności:
 - 1) omawia pragmatykę wdrażania standardów;
 - 2) szkoli personel;
 - 3) aktualizuje informacje o standardach na stronie OREW.
4. Zasady przygotowania personelu do stosowania standardów:
 - 1) informacja o standardach obowiązujących w OREW oraz związanych z tym regulacjach prawnych jest dostępna dla każdego pracownika OREW na stronie internetowej PSONI;
 - 2) nowozatrudnieni pracownicy szkoleni są nie później niż w pierwszym tygodniu pracy;
 - 3) dokumentowanie działań może się odbywać w szczególności poprzez listę obecności ze szkoleń, oświadczenia o zapoznaniu się z dokumentacją dotyczącą standardów i oświadczenie o przyjęciu ich do stosowania dołączone do akt osobowych pracownika, w przypadku indywidualnego instruktażu zapisu w dzienniku psychologa.

§ 12.

1. Standardy obowiązujące w OREW są dostępne na stronie internetowej PSONI.
2. Osoby z Niepełnosprawnością są informowane o standardach na zajęciach w pierwszym miesiącu nauki.
3. Rodzice/opiekunowie prawni są informowani o standardach na pierwszym zebraniu z wychowawcą w danym roku szkolnym.

§ 13.

Dokumentacja dotycząca ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru Osoby z Niepełnosprawnością przechowywana jest w gabinecie dyrektora, zabezpieczona przed dostępem osób nieupoważnionych.

§ 14.

Monitorowanie realizacji standardów oraz procedur ochrony dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością przed krzywdzeniem dokonuje się co najmniej raz w roku w formie

ankiety skierowanej do pracowników i/lub rodziców/opiekunów prawnych Osób z Niepełnosprawnością.

§ 15.

1. Polityka wchodzi w życie na mocy zarządzenia dyrektora OREW z dnia 12.02.2024 r.
2. Z polityką są zapoznani wszyscy pracownicy Placówki; potwierdzeniem znajomości zapisów polityki jest wypełnienie stosownego oświadczenia.
3. Rodzice/opiekunowie prawni mają możliwość zapoznania się z polityką zamieszczoną na stronie internetowej PSONI.

Załączniki:

1. Wzór notatki służbowej
2. Monitoring standardów
3. Oświadczenie pracownika o zapoznaniu się ze standardami i zobowiązanie do ich stosowania w pracy.
4. Karta podjętych działań w związku z podejrzeniem krzywdzenia Osoby z Niepełnosprawnością.

Załącznik nr 1 - Notatka ze zdarzenia WZÓR NOTATKI SŁUŻBOWEJ

W ZWIĄZKU Z PODEJRZENIEM PRZEMOCY

Imię i nazwisko Osoby pokrzywdzonej.....

Data sporządzenia notatki.....

1. Opis wyglądu Osoby pokrzywdzonej: (np. urazy-jakie?)

.....
.....
.....

2. Zachowanie Osoby pokrzywdzonej (jakie ?)

.....
.....
.....

3. Inne informacje istotne w rozpoznawaniu sytuacji Osoby pokrzywdzonej:

.....
.....
.....

4. Źródło informacji:

5. Podjęte działania interwencyjne:

Imię i nazwisko osoby sporządzającej notatkę - podpis

Monitoring standardów - ankieta

1. Czy znasz Standardy ochrony dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością przed krzywdzeniem, obowiązujące w placówce, w której pracujesz? tak nie
2. Czy zapoznałeś się z dokumentem Standardy ochrony dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością przed krzywdzeniem? tak nie
3. Czy potrafisz rozpoznawać symptomy krzywdzenia Osoby niepełnosprawnością? tak nie
4. Czy wiesz, jak reagować na symptomy krzywdzenia Osoby niepełnosprawnością? tak nie
5. Czy masz jakie uwagi/poprawki/sugestie dotyczące Polityki zapewnienia bezpieczeństwa i ochrony dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością przed przemocą? tak nie

Jeśli tak, to jakie

.....

.....

.....

.....

.....

Polityka ochrony dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością

- oświadczenie pracownika OREW

Jabłonka, dnia.....

Imię i nazwisko

.....

Miejsce pracy

.....

Stanowisko

.....

OŚWIADCZENIE

Ja niżej podpisany oświadczam, że zapoznałem/łam się ze Standardami ochrony dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością przed krzywdzeniem obowiązującymi w Ośrodku Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczym w Jabłonce i przyjmuję je do realizacji.

.....

podpis pracownika

KARTA PODJĘTYCH DZIAŁAŃ W ZWIĄZKU Z PODEJRZENIEM KRZYWDZENIA
OSOBY Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

1. Imię i nazwisko Osoby z Niepełnosprawnością, grupa

.....

2. Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia)

.....

.....

3. Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia

.....

.....

4. Opis działań podjętych przez pedagoga, wychowawcę.

Data.....

Działanie

.....

.....

.....

.....

5. Spotkania z opiekunami Osoby z Niepełnosprawnością .

Data.....

Opis spotkania

.....

.....

.....

.....

.....

• 6. Forma podjętej interwencji.

a) Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa,

b) Wniosek o wgląd w sytuację dziecka.

c) Inny rodzaj interwencji.

Jaki?.....

.....

.....

.....

.....

7. Dane dotyczące interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję)

.....

Data interwencji

8. Wyniki interwencji: działania organów wymiaru sprawiedliwości, jeśli placówka je uzyskała, działania placówki, działania rodziców/opiekunów prawnych.

Data..... .

.....

.....

.....

.....